

Sí que es pot millorar l'Estat del benestar: amb la República Catalana

Pere Miret, economista i membre de la Sectorial d'Economia de l'Assemblea Nacional Catalana

“... la gestió de l'educació i de la sanitat a Catalunya depèn de la Generalitat. Però la gran majoria dels recursos per a finançar aquests serveis socials els transfereix l'Administració central de l'Estat espanyol d'acord amb un sistema de finançament que no és equitatiu.”

El passat mes de desembre es van fer públics els resultats del Programa Internacional per a l'Avaluació d'Estudiants, conegut com a PISA per les seves sigles en anglès, que va fer l'OCDE el 2015. Aquestes proves es fan cada tres anys a estudiants de quinze anys en els països i regions més desenvolupats del món i són el referent mundial en educació. Els últims resultats van deixar el sistema educatiu català en bastant bon lloc, ja que en les tres competències avaluades, matemàtiques, ciència i comprensió lectora, la nota mitjana dels estudiants catalans va superar per primera vegada Espanya, la UE i l'OCDE, amb una bona progressió respecte al 2012 en les competències matemàtica i científica. Respecte al conjunt dels 72 països avaluats Catalunya es va situar entre la 19a i la 20a posicions.

Els resultats són acceptables, si bé queda bastant marge per a millorar. Quant a un altre component de l'Estat del benestar, el sistema sanitari, en alguns aspectes és un referent en l'àmbit internacional per la seva qualitat.

Tanmateix, cal dir que si el sistema educatiu català funciona és sobretot per la implicació del professorat, de les famílies i dels alumnes, ja que en els últims anys ha patit retallades pressupostàries que han comportat la reducció de plantilles i l'eliminació de projectes educatius. Similarment, les retallades també han afectat el sistema sanitari català en els últims anys. Cal assenyalar que no va ser únicament una conseqüència de la crisi econòmica, ja que un destacat agent de l'Estat espanyol va reconèixer que *“les hemos destrozado el sistema sanitario”*, amb la intenció d'atacar l'Estat del benestar i la cohesió social per a ensorrar el moviment independentista a Catalunya. Si no se'n surten en l'intent de perjudicar la salut pública, és per la dedicació i l'esforç de milers de professionals.

Com és sabut la gestió de l'educació i de la sanitat a Catalunya depèn de la Generalitat. Però la gran majoria dels recursos per a finançar aquests serveis socials els transfereix l'Administració central de l'Estat espanyol d'acord amb un sistema de finançament que no és equitatiu. Així, malgrat que Catalunya ocupa una de les primeres posicions en la classificació de les comunitats autònomes quant a impostos pagats per habitant, acaba en les últimes per recursos rebuts *per capita* en termes reals. Així que hi ha relativament menys diners per a pagar l'educació i la sanitat dels ciutadans de Catalunya.

I quines són les perspectives si continuem dins de l'Estat espanyol? Doncs, clarament pitjors. Efectivament, la ineficiència econòmica i política de l'Estat espanyol és estructural. El maltractament pel sistema de finançament de Catalunya s'ha produït tant amb governs d'un color com d'un altre. L'endeutament de l'Estat espanyol arriba a uns nivells insostenibles de més del 100 % del producte interior brut i els ciutadans de

Catalunya en paguem el 19,5 % amb els nostres impostos, força més del que rebem en serveis. A més, el Tribunal Constitucional espanyol s'ha encarregat de tombar moltes lleis del Parlament de Catalunya per a millorar l'Estat del benestar i també iniciatives del Govern català per a augmentar els seus migrats ingressos amb nous impostos a fi de finançar l'Estat del benestar.

En aquest context, l'única solució per a mantenir i millorar l'Estat del benestar és la República Catalana. Efectivament, amb la independència de l'Estat espanyol i la fi de l'espoli fiscal (més de 16.000 milions d'euros en mitjana anual) el Govern català disposarà de més recursos per al millorament de l'Estat del benestar. I sobretot podrà legislar, sense impugnacions de forma permanent, segons les necessitats específiques dels ciutadans de Catalunya.

Febrer de 2016